

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemnik:

za
celo leto naprej 36 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 30 »

V upravnih prejemnikih:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
30 h na mesec.

Naročnine in inzerat
sprejema upravnštvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 290.

V Ljubljani, v sredo, 16. decembra 1903.

Letnik XXXI.

Desperatna politika.

Liberalna stranka je segla v sedanjem boju za dež. zbor kranjski po sredstvu, katero more priti na misel samo političnim desperantom. To vedo zdaj liberalci sami, da so med slovenskim ljudstvom dogospodarili s svojo versko, gospodarsko in narodno politiko. Njihov klic: Proč od krščanstva! rodi v ljudstvu ta učinek, da se slovenski narod krščanstva še bolj oklepa. Njihov boj proti gospodarskim društvom je dosegel to, da je »Gosp. Zveza« zdaj priznana prva gospodarska organizacija na avstrijskem jugu. Njihova zveza z Nemci je vzbudila vihar v deželi, da kmetje na ljudskih shodih že groze, da pojdejo z vilami nad to ljubeznivo gospodo.

Razširjenje volilne pravice — to je geolo današnjega dne, katero je potegnilo za seboj celo javnost. Ni slovenskega volilca v deželi, kateri ne bi bil prepričan, da je zahteva obstrukcionistov pravična.

Proti tem dejstvom je liberalna, v obljemu nemškutarstva se grejoča stranka brez moči in — brez pameti. Zato je prišla na brezupno idejo: Če si ne moremo ljudstva pridobiti, si ga moramo kupiti. In izmislili so si teorijo — podpor.

Ljudstvu pravijo: Če boste držali z nami, boste dobivali velikanske podpore; če boste držali s »klerikalci«, vas bomo pa brez podpor pustili lakote poginiti.

To je druga oblika znanega liberalnega gesla: Liberalcem groš, klerikalcem knof. A to geslo je strahovito neumno iz dveh razlogov.

Prvič je samo v sebi velikanski nesmisel, agitirati s podporami. Saj dež. zbor ni tu, da deluje s podporami, ampak s postavitvami. Bistvo so zakoni, podpore so le stranske malenkosti, so le beraška miloščina, so le malenkostne drobtinice, ki padajo tuintam z mize deželnega gospodarstva za bedne sirote. Koliko ljudi se pa udeležuje podpor? To je tako malenkosten kontingent, ki niti ne šteje v javnosti.

Pač pa je glavna stvar postav-

dajalstvo. In tu so vse liberalne nakane v velikansko škodo ljudstva. Kaj pomaga ljudstvu, če mu dajo liberalci na leto 50 000 kron, če mu pa pri tem naredé škode pri ureditvi plač en milijon, pri zavarovanju en milijon, pri lovskega zakonu pol milijona itd.

Prva in edina izdatna podpora za ljudstvo so dobre postavbe. Te je deželni zbor ljudstvu dolžan. Ljudstvo jih od njega ne sme prositi, ampak zahtevati! Ker pa gospodari zdaj v deželnem zboru večina, ki s matra ljudstva za berača, kateremu se na njegovo prošnjo vrže kaka krcst, — zato je najnujnejša politična zadeva naša, to večino odstraniti in nadomestiti s poslanci, ki prav pojmujejo dolžnosti deželnega zbora.

Zato pa vsakega pametnega človeka jako malo gane grožnja, da več »podpor ne bo«. Devetindeset od sto kranjskih volilcev že doslej ni dobivalo nikakih podpor in je tudi prepričano, da bo od deželaega zbora tudi v naprej dobivalo pač nove doklade, podpor pa nič. To je grožnja za berače, ne pa za zavedne volilce.

A vsak pameten človek tudi ve, da kranjski deželni zbor ničesar več nima, iz česar bi mogel deliti podpore. Saj je treba pokriti velikanski primanjkljaj, katerega je prigospodarila liberalna večina, in ki sega že do 800.000 kron. Saj hočejo liberalci najmanj en milijon za zvišanje učiteljskih plač. Kako bodo pa potem podpore dajali, ko so že dosedaj veliko več izdali, nego bi smeli? To je torej prazna grožnja, ki se je tudi berači več ne ustrašijo. Kdor pride danes v dotiko z našim deželnim gospodarstvom, ne more upati, da bi kaj dobil, ampak se mora le bati, da kaj ne izgubi.

To je nagnilo tudi liberalne deželne odbornike, da so izposlovali od nemških in slovenskih liberalcev ono famozno izjavo, s katero ta slavna »večina« daje indenniteto deželnemu odboru. Ravno to je znamenje, da so gospodje že zdaj v velikanski stiski in da so se začeli gospodje pri dežel-

nem gospodarstvu bati za lastno kožo, ker, če deželni zbor vsaj naknadno ne odobri njihovega gospodarstva, bi velikanski deficit moral biti pokrit iz njihovih žepov. Ta izjava je torej le znamenje, da je deželna blagajna na smrt bolna in da podpor sploh nikomur več deliti ne more, ker je je sama potrebna.

Cudno perspektivo v prihodnost pa odpira še posebno včerajšnja izjava dr. Trillerja v občinskem svetu ljubljanskem. Tu so torej zahtevali, da naj brez redne seje deželnega zbora poslanci slovensko-nemške zveze kar sklepajo o novih izdatkih. To je nekaj tako gorostanega, da se pač ni čul tak glas še nikdar o nobenem deželnem zboru.

Jasno je, da bodo liberalni poslanci vsak krajcar, ki se na ta način izda, plačali iz lastnega žepa. Potem jih bo kmalu minilo veselje do takega gospodarstva. Tudi to je znamenje o bupa, ki vlada v tej na videz toli pogumni četi, ki z Dežmanovimi grabljami gospodari v deželni blagajni.

Mi zato mirno gledamo v bodočnost, ker se zanašamo, da bodo naši poslanci znali rabiti edino sredstvo, ki more tu pomagati — namreč sredstvo doktorja Eisenbarta.

Političen shod na nemško-slovenski meji.

Političen shod v Jarenini se je nenavadno dobro obnesel. Bila je zbrana vsa narodna Jarenina in tudi vrli Šent Iljčani so prišli poslušat govornike. Govorili so na shogu g. Roškar, deželni poslanec, g. Thaler, veletržec iz Šent Ilja in predsednik jareninskega političnega društva ter č. gosp. Evald Vračko, kaplan v Jarenini. Ker se vsebina vseh govorov zrcali v resolucijah, ki so se na shodu stavile, jih tukaj priobčimo:

I. Občni zbor kat. slovenskega političnega in gospodarskega društva s sedežem v Jarenini izraža svoje ogorčenje nad sedanjo Slovincem skrajno nepravilno vlado in izreka Körberju nezaupanje.

II. Občni zbor protestuje proti prestavljenju slovenskih sodnijskih in davčnih urad-

nikov v nemške kraje in proti nastavljenju Slovincem skrajno sovražnih nemških in nemškutarstvih uradnikov na Spodnjem Štajarskem.

III. Občni zbor obsoja sedanje sodniške razmere na Koroškem in zahteva za Slovence enakopravnost pri sodnih, ki je vendar utemeljena v temeljnem državnem zakoniku.

IV. Občni zbor izraža svojo ogorčenost nad nečuvno prakso vojnega ministarstva, nastavljanje pri slovenskih polkih častnike, ki ne razumejo slovenskega jezika in pozivlja poslance na to, da se potegujejo, da se nastavlja slovenski častniki pri domačih vojaških oddelkih.

V. Občni zbor ponavlja zahtevo, da se za spodnještajarske Slovence ustanovijo višje šole, slovenska gimnazija, slovenska realka, slovenske meščanske šole in višje gospodarske šole. Ponavlja tudi občni zbor neštevilno-krat stavljeno zahtevo vseh Slovincov po slovenski univerzi v Ljubljani. Obenem zahteva administrativno delitev slovenskega Spodnjega Štajarja v političnem, kulturnem in gospodarskem oziru.

VI. Občni zbor tukajšnjega političnega društva protestuje proti protekciji od strani deželnega odbora pri oddajanju brezobrestnih posojil in cepljenih trt.

VII. Na občnem zboru jareninskega političnega društva v velikem številu zbrani očetje protestirajo z vso ogorčenostjo zoper odlok tukajšnje večine krajnega šolskega sveta, da bi naj bil v 5. razredu jareninske ljudske šole učni jezik nemški. Ta odlok bje v obraz vsem temeljnemu naukom zdravega vzgojeslovja.

To je glas od nemško-slovenske meje. Bog daj, da bi povsod tako krepko zagovarjali narodne interese kakor v Jarenini.

Skupen proračun.

(Iz delegacije.) Navedemo iz proračuna za l. 1904 par važnejših števil: Skupne brutopotrebščine izkazuje 374 milijonov 975.389 K (pokritja 6.965.471 K, torej skupne netopotrebščine 3.680.099.918 K, več kakor letos za 1.957.546 K. Črinski preostanki so proračunjeni na 113.273.419 K, več kakor letos za 424.730 K. D datni kredit za leto 1903 znaša 2.124.150 K. Potrebščina zunanega ministarstva pod naslovom »izdatki za konzulate« znaša 32.600 K več za ustanovitev konzulata v Mitrovici. Za njegovo ustano-

LISTEK.

O položaju v Makedoniji.

Predavanje gosp. P. Orlovca (ruskega časnikarja in borilca za svobodo Makedoncev) po občnem zboru političnega društva »Edinost« dne 8. decembra 1903 pri sv. Ivanu.

Začela se je zima. Boj robov s svojimi nasilniki je začasno vtihnil. Ta čas sem porabil, da sem odpotoval s svojim prijateljem v Evropo, da bi poiskal dobrih ljudi, katerih srce bi bilo sposobno, da se odzove na stok in jok umirajočih ljudi. Pripeljala sva se semkaj, ker sva sklenila začeti svoje — delo od tukaj radi tega, ker sva vedela, da tu najdeva prijateljev naših. Gospa Jenkova bila je v Bolgariji in je na svoje lastne oči videla tisoče nesrečnih ljudi, ki so ostali brez strehe in hrane. Ona je govorila z njimi in je mnogo izvedela od njih. To je olajšalo mojo nalogo. Ne bom ponavljal te resnice, katera vam je bila povedana pred menoj, samo dopolnim jo na podlagi mojih osebnih opazovanj.

Nekoliko zgodovine! Borba Makedoncev se vleče nad 100 let. 1821. l. je bila Srbija že svobodna dežela. Toda vse ostale narodnosti balkanskega poluotoka so se nahajale

še pod turškim jarmom. Poskušali so se vzdigniti še h koncu 18. stoletja; pa bilo jih je malo. Ni se jim posrečilo. Zatorej ni vredno, da bi govorili o njih. Vstaja balkanskih narodov v večji meri se začela za l. 1821. Vzglede osvobodjenja Srbije je kakor nalašč vspodbudil ostale narodnosti. In glej: l. 1821 so se Grška, Makedonija in Romunija končno zjedini v občno soglasje. Na čelo vstaje se je postavil neki Ipsilanti, bivši častnik v ruski službi, Grk po pokolenju. On je sestavil plan za ustajo. Sklenjeno je bilo, zapričeti z ustajo v Romuniji, od koder bi se morala počenši z Bolgarijo razširjati potem po Makedoniji in Grški. Treba je omeniti, da se je mislilo začeti z njo ravno v Romuniji, razširjenje pak na jug bi se bilo moralo izvršiti takoj, in obenem objeti vse balkanske dežele. V tem času so stali na čelu organizacije, ki se je grupirala v Romuniji: Giorgij Olimpius; načelniki Bolgarov v Romuniji, Sava Kamenar, Aleks., proglashen bolgarskim kraljem, in vojvode Hadži Genčo in Hadži Prodan (Srb); načelnik Rumunov Teodor Vladimirecev, poročnik v ruski službi. Vseh vstašev se je štelo takrat okolu 8000 mož, med katerimi je bilo skoro okolu tisoč mož Grkov, ostali so bili Romuni, Srbi in Bolgari, katerih poslednjih je bilo 4000. Srbi so se tukaj vpoštevali samo

kakor boritelji za idejo, kajti oni sami so že bili svobodni. Sava Kamenar, ki je bil se stavil plan vstaje v Bolgariji, je rekel, da more Bolgarija dati do 40.000 vstašev. V Evropi so si v tem času zelo krivo predstavljali narode balkanskega poluotoka, in mnenje Evrope je bilo tedaj to, da na tem poluotoku žive samo Grki. No, Ipsilanti si je zmisli svoj plan. Njemu je šlo samo za eno: osvoboditi Grško! In sklenil je pridobiti svobodo Grške s pomočjo tujih rok, tuje krvi. Nikakor pa ni skrbel za usodo onih narodov, s katerih pomočjo bi on mogel izvojevati svobodo svoji domovini. Da bo borba Grške vpešna, bilo je treba odtegniti glavne sile Turške kam drugam. Zato je Ipsilanti sklenil vzdigniti vstajo v Romuniji in v tem času, ko bi vse azijske turške vojske bile zbrane na mestu vstaje, bi prinesel vstajo naravnost v Grško in bi vse ostalo prepustil usodi. Na ta način bi Grška najlažje dosegla svoj cilj. Seveda je Ipsilanti držal ta plan tajno. Bruhnila je vstaja leta 1821. Rumunski teritorij je postal začasna arena krvavih dogodkov. Tu so razvideli igro Ipsilantija.

Ne da bi bilo prišlo ni do ene pravilne bitke, so njegove čete begale iz kraja na kraj, omejevali se povsodi na mala streljanja semintja; s tem so zvalili vse turške voj-

ske v Romunijo. Turki so napolnili vso Romunijo. Bolgarski vojvode so zahtevali, da se vstaja prenese na bolgarski in makedonski teritorij, Ipsilanti pa se je izogibal z različnimi izgovori. Videči tako izogibanje, so Sava, Aleksander in drugi sklenili delati samostojno. V tem času, kakor sem že omenil, se je bojevalo na romunskem teritoriju 7000 Bolgarov, Srbov in Rumunov. Za prevožnjo teh sil na bolgarski teritorij je neki Pauković iz Sistova ponudil 70 čolnov; Ipsilanti pa, zvedevši o tem predlogu, je izdal Paukovića Turkom, kateri so tega poslednjega obesili! Plan Ipsilantija sta mogla razdreti dva moža: Sava Kamenar in Aleksander. Zato je sklenil Ipsilanti, da se, naj stane kolikor hoče, iznebi teh dveh. Delal se je Ipsilanti, kakor da soglašal z njiju namero; povabil je k sebi Sava Kamenara in Aleksandra za končno sporazumljenje glede dneva vstaje na mestu sedanje Bolgarije in Makedonije. Sava Kamenar se je odzval povabilu in je bil ob tej priliki po izdajalski ubit. Aleksander pa je v lastni mu opreznosti sumil in ni šel k Ipsilantiju. Ipsilanti pa je vendar pozneje našel priliko, da ga je izdal Turkom.

(Dalje prih.)

vitev govore v prvi vrsti motivi politične narave.

Mitrovica je glavna točka kosovskega vilajeta, ki meji na okupacijsko ozemlje, in je zadnji čas radi znanih balkanskih dogodkov tem večjega pomena. K tem političnim pa pridejo še trgovski motivi, ki nujno zahtevajo ta konzulat. Vstavljenih je tudi nanovo 70.000 K za ustanovitev konzulata v Johannesburgu, ki bo podpiral avstrijsko trgovino v Transvaalu.

Iz delegacij.

Zasedanje delegacij se je otvorilo včeraj na običajni način. Predsednikom je bil izvoljen baron Gautsch. V nagovoru je poudarjal, da so zdaj resni in odločilni časi, a vključ temu naj gredo brez malotrudnosti na delo, s zavestjo, da se jim posreči povoljno rešiti vsa važna vprašanja. Podpredsednikom je bil izvoljen poslanec Jaworski; Čehi niso hoteli glasovati zanj. Vlada je predložila delegaciji proračun za prihodnje leto in proračunski provizorij za meseca januar in februar. Poslanec Dobernig in tovariši so vložili na vojnega ministra interpelacijo glede poročila, da je bil na častnike nemških polkov izdan rezervatni oklic, naj se nauče češčine. Oficijski list »Fremdenblatt« pa trdi, da ni izšel rezervatni oklic, temveč, da se je častnikom poudarjalo samo o važnosti, da nemški častniki znajo še kak drug avstrijski jezik. Interpelantje vprašujejo, kako je s stvarjo, in ali jim hoče minister naznaniti popolno besedilo tega oklica. Isti delegatje interpelirajo vojnega ministra glede vojaškega pohoda iz Trebinja v Bilek.

Proračunski odsek je izvolil predsednikom posl. Baernreitherja, podpredsednikom Chlumeckyja. Prihodnja seja bo v petek.

Ogrski delegaciji je predsedoval pl. Szell mesto obolelega grofa Szaparyja. V nagovoru je poudarjal, da bo ogrska delegacija požrtvovalno dala na razpolago vsa sredstva, ki jih zahteva ugled monarhije. Iz politične skupnosti obeh držav in nedotakljivosti gospodarske moči se krepi država. Govoril je o obdobju vredni duševni sili vladarjevi.

Del. Ugrom se je pritoževal, da se v odsekih govori nemški. Obsoja tudi, zakaj je predsednik rabil v svojem nagovoru besedo »monarhija«. Predsednik je pojasnil, da se odsekova posvetovanja vrše v okviru hišnega reda. Nato so se vršile volitve v odseke.

Cesar je v sprejel delegacije danes opoldne.

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 15. dec.

Danes se je odprl hrvatski sabor skoraj vpricho vseh poslancev in vseh vladinih predstojnikov. Galerije so bile polne občinstva; med drugimi tudi prof. Spindler. Ko so se prebrala navadna poročila o odstopu poprejšnjega bana in o nastopu novega ter o imenovanju raznih dostojanstvenikov, stopi v zbornico ban Pejačević z nadškofom Posilovićem. Večina ga je sprejela s pozdravom, manjšina in galerija sta molčali. Ko je na to predložil poslanec Rubčić nujni predlog, da se izključeni opozicionálni poslanci sprejmejo v sabor, in dr. Frank nujni predlog, da uvedejo zopet poročna sodišča za tiskovne pregreške, je spregovoril ban o svojem programu. Novega ni povedal nič; vse to je že izjavil pri raznih priložnostih precej ob svojem prihodu na Hrvatsko kot ban. Slabo znamenje za hrvatsko stvar je to, če ban prizna, da je njegov obstanek odvisen od ogrskega ministrskega predsednika. Potem se je ban izjavil, da stoji na temelju nagodbe iz leta 1868, in da ne bode dovolil, da se na tej nagodbi kaj menja, nego bode zahteval, da se spoštuje od obeh strank, tedaj tudi od Mažarov, ki so pa to nagodbo, kakor vemo, do zdaj le prezirali. Da se ta nagodba vzdrži in državna skupnost z Ogrsko, zato ostane ban zvest privrženec sedanje saborske večine, iz katere je izšel ter hoče ž njo dalje delati, da se ustava na Hrvatskem vedno lepše razvija. V upravi pa hoče stati nad strankami. Bana veseli, da se je Hrvatska pomirila. A seveda ne pove, zakaj se je vznemirila, želi pa da ostane mir tudi nadalje, kajti on je sicer velik prijatelj ustavne slobode, toda nemirneže bode najhuje preganjal po oni latinski: salus rei publicae, suprema lex esto. Pa menda vendar ne kakor Khuen? Ban želi pošteno in dobro upravo; od uradnikov zahteva, da pravično in hitro urađujejo. Pravičnost zahteva tudi od sodnij ter bode poskrbel za nekaj novih postav. Za naobrazbo naroda hoče tudi skrbeti z dobrimi šolami, a želi, da se po šolah uči vedno čist nauk. To je dobro, posebno v verskem pogledu, toda ban misli morda v državopravnem pogledu. Od uradništva zahteva strogo vršenje zakona in vtrajno delavnost, ne potolaži pa ga s kakšno nado o boljših plačah, in vendar bo treba o tem tudi na Hrvatskem misliti, kjer se plače že celih trideset let niso spremenile. Z duhovništvom želi ban živeti v miru, saj dobro vé, kolike je

važnosti, če duhovne in državne oblasti složno delujejo za narod. Ban želi složno med Hrvati in Srbi in drugimi narodnostmi. Glede verske ravnopravnosti bode predložil nekoliko novih postav. Slednjiš prosí ban sabor, da bi ga podpiral v njegovem domoljubnem delu. Saborska večina je seveda sprejela ta novomažaronski program z velikim oduševljenjem, manjšina pa ga je odbila odločno. Dr. Brezstyenszki je spregovoril precej ter povedal banu, da ne more sprejeti njegovega programa, ker v svojem govoru ni dal nobene garancije proti kršenju sedanje nagodbe, katere seveda njegova stranka itak ne priznava, ali vendar želi, da se vrši, dokler obstoji. Ban ni objubil reforme volilnega reda, niti slobode tiska, a še manje postave o sestajanju. O zahtevah vojaških je molčal, a ravne tako o gmotnih zadevah hrvatskega naroda. Po banovi izjavi ostane tudi še znanprej današnja uprava strankarska, ker ostanejo uradniki v svoji neomejeni moči kakor do zdaj. Ban tudi ni povedal, kako se bodo v bodoče delile duhovne časti, po pravici ali po mažaronskih zaslugah. Ban je molčal o medicinski fakulteti, o podpori akademiji, o odnešenem arhivu in o zjedinenju z Dalmacijo. Iz vsega se vidi, da hoče tudi sedanjí ban voditi isto politiko napram Ogrski, kakor Khuen, a proti taki vladi bode opozicija vedno v boju. Dr. Frank je ravno tako obsodil novi program mažaronske vlade; dr. Spevec pa je obljubil v imenu mažaronske večine, da ostane zvesta novemu banu. Ta stranka je sicer gotovo nekaj kriva, da je zdaj tako na Hrvatskem, od zdaj hoče pa zares braniti nagodbo. Prazne mažaronske obljube! Rubčić nujni predlog je bil na to zavržen, kar je storilo prav neugoden utis na opozicijo in prisotno občinstvo. Mažaroni ostanejo nepoboljšljivi. Jutri se nadaljuje seja.

Boris Sarafov o makedonskih reformah.

Boris Sarafov, general makedonskih vstaev, se je izrazil o reformah tako: »Makedonci ne verujemo, da bi se reforme uresničile, tudi ne na to, da bi koristile narodu. Kot stvari stojé danes, bomo morali spomladi zopet udariti. Ako bodo pa reforme res koristile Makedoniji, bomo ostali mirni. Naš cilj je avtonomija Makedonije, le tedaj bo mogel narod živeti. Mi hočemo, da vsa ljudstva v Makedoniji živé slobodno, nočemo nadvlade enega naroda, nočemo, da bi se dežela delila. Hočemo slobodno in človeško življenje, hočemo prosveto in civilizacijo za našo deželo. Prepričan sem, da bomo zmagali.«

Italijanski ministrski predsednik in ločitev zakona.

V zadnji zbornični seji je stavil poslanec Barzilai v svojem govoru na ministrskega predsednika vprašanje, ali ima resno voljo, vpeljati ločitev zakona, na kar mu je ta odgovoril z medklicem: »Seveda!« Barzilai je opomnil, da ne stavi tega vprašanja zato, ker njegova stranka brezpogojno zahteva vpeljavo ločitve zakona, ampak radi velikega političnega pomena, katerega je zadela ločitev zakona radi hude opozicije. — Ko je Giolitti v sprejel sestavljanje kabineta, se je od več strani začelo, da je nasprotnik ločitve zakona. In res ni te točke vsprejel v svoj program. Iz Barzilaieve opombe se izprevidi, da služi to vprašanje radikálnim strankam kot orožje proti vladi. Giolitti je dobil za svoj vladni program v kabinetu večino. Ako pa sedaj nastopi za ločitev zakona, se bo ta večina bržkone razkropila, ker bodo člani desnice in sredine, ako pride to vprašanje na dnevni red, glasovali proti vladi. Giolitti bo moral kmalu na Barzilaievo vprašanje dati natančen odgovor, katerega parlamentarni krogi z vsó nestrpnostjo pričakujejo. Misi se, da se bo skušal na ta način rešiti iz zagate, da se bo odločil za ločitev zakona, prepustil pa do ločbo zbornici, kedaj naj se o tem vprašanju obravnava.

Rusi in Japonci.

Razporna točka med Rusi in Japonci tvori Koreja. Ta važni polotok ima 7 1/2 milijonov prebivalcev, in je že dolgo vrsto let vzrok preprirov med obema državama. Japonci hočejo dobiti Korejo, to je zanjó življenjsko vprašanje, in če boj izbruhne prej ali slej, nekega dne mora nastati med Rusi in Japonci vojska za to zemljo. Koreja loči Japonsko od Rumunega morja in je zategadelj tako važna.

Ima tudi veliko število izvrstnih pristaníšč. Za Japonce je razum luke Chemulpo v prvi vrsti važno mesto Fuzan, kjer se osredotočuje njihova trgovina. Tu imajo Japonci 300 mož posadke, in je Fuzan le še po imenu v oblasti japonskega cesarja.

Rusi pa hočejo imeti na Koreji luko Jongampho in hočejo, naj bo ta pristan zaprt vsem drugim narodom, da ga morejo oni sami izkoristiti. Na vzhodu Rusi nimajo pripravnih luki, ker po zimi vse zamrznejo, na južni Koreji pa vlada že toplejša

obnebie; a Japonci trdijo, da je Rusom dovolj Mandžurija, ki leži ob Tihem oceanu, in zahtevajo, naj bo Jongampho odprt vsem narodom. To sporno vprašanje se zdi neznačno, a vidi se na prvi hip, kako velika važnost se prisoja Koreji. Kdor bo imel njo v oblasti, bo gospodar na Iztoku.

Nek ruski državnik se je izrazil, da bi se morala njegova dežela 30 let bojevati za Korejo v slučaju, da jo izgubi. Če pride do sprave, boste obe države le odložili svoje osvojevalne načrte.

Kot se poroča, ruski car noče vojne z Japonsko, in diplomacija je prepričana, da ne pride do nje, ker si Japonska ne upa napovedati je. Ruske vojne moči v vzhodni Aziji zadostajo bolj kot dovolj za vse mogoče slučaje. Rusija pa ne dovoli na noben način, da si Japan prilasti Korejo, ali tudi same en del tega polotoka.

Iz brzojavk.

Dunaj. Izdane naredbenega lista ministrstva za notranje stvari priobčuje naredbo ministrskega predsednika kakor voditelja ministrstva za notranje stvari, z dne 30. novembra 1903, ki se bavi z izobrazbo mladih konceptnih uradnikov v politični upravni službi. V naredbi se deželnim načelnikom priporoča, naj o nameščenju mladih uradnikov pazijo na to, da bo istim dana prilika ne le seznaniti se s kolikor mogoče več vedami politične uprave v službi I. in II. instance, marveč da se tudi seznanijo z razmerami dotične dežele in prebivalstva, v kar naj se pošiljajo v službovanje na različna okrajna glavarstva.

Dunaj. »Armeeverordnungsblatt« objavlja naredbo vojnega ministra od 15. dec. 1903, tičečo se odpuščenja enega dela moštva zadnjega prezenčnega leta pri onih četah in zavodih, ki dobivajo svojo dopolnitev popolnoma ali deloma iz dežel ogrske krone.

Dunaj. »Information« javlja, da se na Laškem nadaljuje demonstracije proti Avstriji. Voz avstrijskega poslanika pri Vatikanu je bil ometan z blatom. Te dni so vseučilišniki v Rimu zažgali sliko avstrijskega cesarja.

Dunaj. Senadni predsednik upravnega sodišča pl. Henning pojde v pokoj.

Dunaj. Poslanec Scheicher je na nekem shodu povedal izrek prestolonaslednika Frana Ferdinanda o ogrski krizi. Nadvojvoda je dejal: »Ogrska kriza bo rešena, kadar prikorakamo na Ogrsko.«

Dunaj. Včeraj je cesar grofa Tisza sprejel v avdijenci.

Dunaj. O avdijenci srbskega poslanika pri cesarju Františku Jožefu se poroča, da se je cesar ostro izrazil proti moritvi 11. junija ter da je dejal, da ugled Srbije radi tega močno trpi. Dalje je cesar dejal, da goji simpatije do srbskega naroda, a na popolnoma dobre razmere med Avstrijo in Srbijo ni toliko časa misliti, dokler kraljevi morilci na srbskem dvoru in v armadi igrajo kako vlogo. Stvar ugleda Srbije je, da ne pusti nekaznovanega kraljevega umora. Cesar je baje dejal, da je odpoklicanje diplomatskega zastopnika le rahel migljaj, v bodoče pa bodo vlasti nastopile z drugimi sredstvi, ako bo stranka morilcev kralja Aleksandra hotela obdržati vpliv.

Dunaj. Listi poročajo, da število srbskih časopisov v Srbiji, ki nastopajo proti kralju Petru, raste in da ne pomagajo nič številne konfiskacije. Razume se, da nemški viri o razmerah v Srbiji niso zanesljivi.

Rim. Kot se čuje, Vatikan ne bo ugovarjal narodnostni delitvi češke škofije. — Nemška škofija bi se ustanovila v Egru, in nova češka škofija v Kutnovem.

Pariz. Španski kralj Alfonz bo drugo leto obiskal evropske vladarje. Med Parizom in Madridom se že vrše dogovori.

Rim. Japonska je odpoklicala svoje vojaške atašeje pri evropskih dvorih.

Zad. Hrvatski poslanci bodo priredili po vsej Dalmaciji zborovanja za združenje Dalmacije s Hrvatsko.

Belgrad. Generalni adjutant polkovnik Popović je prosil za umirovljenje. Ruska vlada je prevzela stroške za izobrazbo sinov v konaku umorjenega generala Lazarja Petrovića.

New York. Amerika pošila dalje svoje čete pred Panamo, dasi je Kolumbija sedaj mirna.

Pariz. V petek namerava Combes zbornici predložiti predlog, naj se vsem kongregacijam vzame pravica poučevanja. Kongregacije naj se razpuste, njih premoženje naj se pa likviduje.

Rim. V petek se začnejo zopet pogajanja med Avstro Ogrsko in Italijo radi kupiške pogodbe.

Belgrad. Avstrijski poslanik v četrtek odpotuje iz Belgrada, nemški poslanik pa v soboto.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. decembra.

Še nekaj o liberalnih neresnicah na shodu v Ribnici. »Narod« bi najraje

videl, da bi njegove liberalne laži o liberalnih shodih pustili lepo pri miru in da bi ne pojasnili pravega položaja ter mu vse tako verjeli, kakor tisti liberalni b e b o i mej inteligenco, ki vsako laž »Narodovo« sprejmejo za čisto resnico in ki sami sploh nič ne mislijo. Dejstvo je, da liberalcem shod ni nič koristil, ampak le škodoval, ker so ljudje slišali liberalne klobasarije in videli, da znajo liberalci le zabavljati, delati pa ne. Posebno na srcu je bilo Tavčarju kmetijsko društvo, katerega je Tavčarjev »Narod«, ko je bilo še pri življenju, srdito napadal in mu lažljivo podtikal stvari, ki so se končno izkazale, da so jih storili liberalni trgovci. Malo komično je, ako sedaj dr. Tavčar pretaka solze nad kmetijskim društvom, zato se mu pa tudi ribniški kmetje smejejo. Posebno je Tavčar napadal tega kmetijskega društva dr. Susteršiča, ki z društvom nič opraviti ni imel. Ali ne ve dr. Tavčar, kdo je ustanovitelj tega društva in da to ni bil duhovnik, pa tudi ne dr. Susteršič, katerega o ustanovitvi še vprašali niso. Ustanovitelj je bil mož, ki se ne prišteva naši stranki in ki je takoj po ustanovitvi društvo zapustil. Tako je! Najnesramnejša neresnica je pa trditev, da je dr. Susteršič, predno se je odpeljal na svoj shod v Ribnico, zaukazal »Gospodarski Zvezici«, da mora svojo tirjatev pri Dolenjevaščanih do zadnjega vinarja iztirjati. Dr. Tavčar se je predrznil to trditi, ko vendar tudi on ve, da dr. Susteršič že dolgo časa nima pri »Gospodarski Zvezici« nič opraviti, da niti v načelstvu ni in da kaj takega ni in ni mogel ukazati. Na takih neresnicah temelji ves Tavčarjev govor. Kar se tiče krošnjarjev, je dr. Susteršič toliko storil za nje, da bi dr. Tavčar skoro ne bil vreden odgovora. Ubogi krošnjarji, ako bi bili prepričani pri sklepanju novega zakona liberalcem, katerih zastopnika v obrtnem odseku niti k seji ni bilo. Dr. Susteršiču se je posrečilo dobiti mnogo ugodnosti krošnjarjem, dr. Tavčar pa ni takrat ganil prsta. No, Tavčar se je v Ribnici spraval tudi na naklad o krošnjarjem in je zvalil svojo krivdo na katoliško-narodne poslance. Pa ne boš, Johan! Katoliško-narodni poslanci so že večkrat izjavili, da so pripravljani vsak hip stopiti v deželni zbor in sodelovati, ako se bodo razpravljale zadeve, ki so ljudstvu v korist. Ako je bil deželni odbor prepričan, da se krošnjarji ne morejo oprostiti naklad brez sklepa deželnega zbora, tedaj naj bi izposlovala sklep, ne pa kar kratkomalo pobiranje naklad dovoliti. Sicer pa bi si bili gospodje liberalci pomagali lahko na tisti način, kakor si preskrbe dovoljenja pobirati deželno naklado, katero mora sicer tudi dovoliti deželni zbor. A zato se gospodje liberalci ne zmenijo, pomagajo si s cesarsko naredbo in ravno taka naredba bi bila v teh nenavadnih časih lahko oprostila krošnjarje deželnih in drugih naklad. Sicer bi pa bili tudi v letošnjem zasedanju izposlovali lahko deželnozbornski sklep. Poslanca Jaklič in dr. Šusteršič sta stavila v tem smislu nujen predlog, toda dr. Tavčar je v imenu večine izjavil, da bodo liberalci glasovali proti vsem predlogom, vloženim od katoliško narodne strani, torej tudi predlogom zaradi krošnjarjev. Torej, kdo je kriv? — Naposled se je spomnil dr. Tavčar tudi svojega dostojanstva kot državni poslanec. Sam dobro čuti, kako brezvpliven je tisti klub, v katerem je on in še pet mož, a vendar se je užaljenega delal, ker je koroska deputacija tako brezvplivnost in ničevost vpoštevala in teh gospodov ni motila v njihovem poklju. Zborovalci so pa klicali: »Skandal!«, pa še danes ne vedo, ali je to veljalo Korešcem ali Tavčarju. Kakor na vsakem shodu, je Tavčar tudi tukaj govoril surovo o duhovnikih in škofu, kar se posebno poda človeku, ki je do 30. leta otepal farovških struče in ima med svojimi tisočaki tudi premoženje dveh kranjskih farovžev. Nazadnje se je vsedel z besedico: »Amen«, ker je bil v nevarnosti, da ne omaga radi hudega napora tudi telesno. — Sicer pa dobi Tavčar še odgovor, da ga bo pomnil, in zvedeli bodo za njegove neresnice vsi ribniški kmetje! Prepričani smo, da bodo kmetje zmajevali

o liberalni poštenosti istotako z glavami, kakor so zmajevali o liberalni veri, ko so liberalci na shodu surovo odklonili molitev angeljskega češčenja! Dr. Tavčar se je v Ribnici v vse zadiral, samo nemške slovenske zveze se mu ni zdelo vredno opravičevati. Imel je pred seboj liberalne slovenske volivce, ki so pri zadnjih volitvah volili nemškega nacionalca, kan didata nemških Kočevarjev v mestni skupini, poleg sebe pa Višnikarja, ki je dobil poleg sto slovenskih glasov tisoč nemških. Ta družba seve pomena splošne in enake volivne pravice za Slovane ne more umeti!

Osebnosti Provizoričnim davčnim adjunktom so imenovani davčni praktikantje Karol Brüfack, Jožef Perne, Karol Šiška, Franc Faleskini, Tomaž Tavčar, Franc Kratner in Ivan Kilar.

Zagrebaška in ljubljanska univerza. Poroča se, da je že določena na Dunaju komisija za izpraševanje dalmatinskih in istrskih pravnikov, ki so študirali v Zagrebu. Omejevanje na Istro in Dalmacijo je povsem neupravičeno. V Istri so Hrvati in Slovenci; ali naj sme Slovenec iz Istre študirati v Zagrebu, goriški ali kranjski ali štajarski Slovenec pa ne? Od juga preti italijanska univerza, v Zagrebu nas ne pustijo, o ljubljanski univerzi Körber ne zine besede — kam nas silijo?! V nemštvu naj izgine, nemo, psovani naj životarimo v Gradcu itd., da tam prodamo glavo in srce! Slovenski poslanci! Zastavite se za to, da se določba za Dalmacijo in Istro raztegne tudi na slovensko zemljo! Univerzo v Ljubljano, a ta imej recipretito z Zagrebom! Osamljene univerze, ki ne izmenjavajo sil, nimajo življenskih kali.

Južni Slovani v tujini. V Berlinu pri zgradbi Taltovskega kanala je okoli 80 Hrvatov, ki stanujejo skupaj. Na dan zaslužijo po 2 marki. K službi božji hodijo v rusko cerkev.

Sedemdesetletnica praznuje visokochastiti g. Jan. Ev. Košar, župnik v Galiciji, v soboto, dne 19. t. m.

Imenovanje Gozdni svetnik pri c. kr. namestništvu v Trstu, g. Josip Pucić, imenovan je višjim gozdnim svetnikom.

V pouk liberalcem. Liberalci so silno jezni na obstrukcijo. Jezé se, ko vendar vedó, da njihova jeza obstrukcije ne odpravi. Edino sredstvo proti obstrukciji je sprememba volivnega reda. Ker se tega sredstva liberalci nočejo oprijeti, so edino oni krivi, da traja obstrukcija. Za odpravo obstrukcije nič ne storé, zato je vse njihovo kričanje hinavsko. Ker je gotovo, da se volivni preosnovi ne bodo mogli dolgo upirati, bi bilo pričakovati, da bi bili glasovali liberalni poslanci vsaj za to, da ima odsek za volivno reformo permanentne seje. Tak predlog je bil sprejet tudi v moravskem deželni zboru, kranjski liberalci so ga pa odklonili in s tem pokazali, da ne marajo delavne zborice in jim je le zase, ne pa za korist dežele. Kadar bodo torej liberalci govorili o škodljivosti obstrukcije, naj primejo sebe za svoje bakrene nosove.

„Tugomer“ na slovenskem odru. Piše se nam: Izvestno želi vsak zavedni Slovenec videti na slovenskem odru „Tugomera“. Doslej je bila ta predstava „Dramatičnemu društvu“ zabranjena. Kakor je pokazalo gledališče v Inomestu, dobi se pot, po kateri bi lahko slovensko občinstvo videlo „Tugomera“. V Inomestu je bila zabranjena igra „Andrej Hofer“ in vendar jo predstavljajo dalje po § 2, omejeno na posebej povabljeno občinstvo. Ali bi ne mogli tudi slovenski igralci, ne „Dramatično društvo“, poskusiti na ta način predstaviti „Tugomera“? Izvestno bi Slovenci iz daljnih krajev romali k tej predstavi.

Jugoslovanska akademija. Za dopisujočega člana Jugoslovanske akademije je bil imenovan v svedani seji dne 13. decem. prof. J. Seidl iz Gorice.

Nova notarja. Notarski substitut g. Jožef Rohrmann je imenovan za notarja v Cerknici, notarski kandidat gospod Alojzij Pegan pa za notarja v Radečah.

Radeckijev sobojevnik. Jutri praznuje c. kr. glavni davkar vpok. g. Stefan

Wrus v Vipavi 80letnico svojega rojstva. G. Wrus se je bojeval pod Radeckijem.

Silovit mož. Posestnik Andrej Vidgerar v Gorenjem Kašlju je trikrat vrzel svojo ženo iz postelje, razbil stvari za vrednost 80 kron in grozil, da bo ženo zadavil, člana obč. odbora g. Ig. Mercino pa vstrelil, ker so oblasti upravo premoženja njemu odvzele in jo izročile ženi. Orožnikom se je ustavil in se vrnil na tla. Prepeljati so ga morali z vozom k sodišču.

Umrla je v Šempasu po dolgi in mučni bolezni v 81 letu starosti g. Katarina Cernatič, soproga posestnika in bivšega župana v Šempasu, g. Josipa Cernatiča. Pokojnica je bila jako blaga duša. S soprogo sta živela v srednem zakonu 61 let. Lansko leto sta nameravala obhajati slovesno diamantno poroko, a so vsled njene bolezni vse opustili. Naj ji bo zemljica rahla!

Hrvatske novice. Osrednji odbor hrvatske stranke prava je imel v ponedeljek sejo in je sklenil, poslancem dati na prosto voljo, ako hočejo v kakem slučaju skupno postopati s poslanci „čiste“ stranke. — **Obzor** se je izbral za strankino glasilo. V uredniškem odboru so dr. Derendin, G. Josipa Cernatiča in župnik S. Zagorac. — **Zdravo mesto** so Križevci. Od 4572 prebivalcev ni tekmo 50 dni nobena oseba umrla. — **Novi shodi.** V Samoboru se vrši narodni shod 27. decembra, v Vukovaru dne 29. decembra, v Vrbovskem 3. januarja. — **Novi guverner** na Reki, baron Rozner, nastopi službo z novim letom. Hvalijo ga kot dobrega jurista; bil je več let vseučiliški profesor. — **Za podržavljenje** hrvatskih ljudskih šol se potegujejo učiteljska društva. — **Bribirski demonstranti** bodo pred sodiščem dne 29. t. m. — **Gospodična Vela Nigrinova** je gostovala te dni v Oseku.

V Leskovici je za časa zadnje povodnji padlo dežja v 24 urah 1593 mm — toliko še nobenkrat, odkar se meri. — Ko nimamo tu lepih cest, da bi jih bila voda poškodovala, nam je pa voda in težki sneg mnogo drevja polomil in s korenino izruval. — **Umrl** je tu kramar Fr. Zapius, daleč naokrog znan tudi pod imenom „ženski trošt“, ker je s ponujanjem lepega blaga ženskam lajšal tugo in skrb.

Nemška surovost. Učitelj na celjski nemški šoli, neki Horwath, katerega ime svedoči, da se po njegovih žilah pretaka pristna germanska kri, je učenca I. razreda iste šole, Franca Marovta, tako udaril z roko po ustih, da mu je zdrobil zob, in to vsled „groznega“ zločina, ker je Marovt svojega součenca slovenski vprašal, če mu dá svoj nožič.

Čuden poskušen samomor. Od 24. novembra so pogrešali knjigoveza Jožefa Gseli v Brežah na Koroškem. Radi domačega prepira je odšel od doma. Blodil je po gozdih. Vžival ni nič hrane toliko časa, da se je onemogel zgrudil. Sedaj so ga dobili na pol mrtvega v nekem gozdu. Noge so mu zmrznile.

Koroški „Bauernbundovci“ bodo imeli v nedeljo, dne 20. t. mes., sestanek v Celovcu.

Umrl je 13. t. m. v Novem mestu trgovec s suho robo gospod Anton Kastelic.

Otrok zgorel je v Kopru 30letni Ani Lončar. Pustila je pri ognjišču otroka brez nadzorstva.

Zabava iredentarjev. Zidovje nove policijske palače v Trstu so pomazali neznanzi zločinci z barvami italijanske trikolore.

Ptujski župan Ornlj igra komedijo. Izjavil je, da on in ves dosednji obč. zastop odloga mandate. Mož ne more prenesti opozicije.

Poskus samomora. Včeraj v jutro se je hotela v Trstu vredi z okna na cesto kuharica Viktorija Mervej iz Koroške. Službojoča v ulici Miramar št. 17. K sreči so ji njeni gospodarji pravočasno zabranili izvršiti to namero ter so je potem spremlili na redarstveni inšpektorat v ulici Belvedere.

Iz Dalmacije v Begunje. Danes zjutraj odpeljali so orožniki 6 žensk iz Dalmacije v kaznilnico v Begunjah.

Ljubljanske novice.

Ljubljanski občinski svet.

Nov zapisnikar.

V včerajšnji seji ljubljanskega občinskega sveta smo opazili novega zapisnikarja. Gospod župan se je s prejšnjim dolgoletnim zapisnikarjem, g. Boltarjem skregal in posle zapisnikarjeve je zato moral prevzeti g. Fr. Govekar.

Preiskava pri 27. pešpolku končana.

Župan je naznanil, da je poveljništvo 27. pešpolka mu naznanilo, da je končana preiskava proti bataljonskemu hornistu Hechtel, ki je, kakor znano, napadel Urbančevega

knjigovodjo. Poveljništvo je stopilo na stališče, da je bil to le „gostilniški prepir“, ker je bil hornist vinjen, in pravi, da hornist trdi, da ni rabil besede „Kraimerischer Hund“, pač pa, da je bil on psovan z besedo „Steierischer Hund“. Dobil je deset dni zapora. Župan pravi, da je ta preiskava zanimiva radi čudnega izgovora obtoženca, ki trdi nekaj, kar nobena priča slišala ni. (Nam pa se zdi ta preiskava posebno še zanimiva, ker vidi poveljništvo v vojakovem nevarnem nočnem napadu — „gostilniški prepir“! Op. ur.)

Obstrukcija v kranjskem dež. zboru.

Dr. Karol Triller igra v občinskem svetu posebno vlogo. Kadar občinski svet hoče grmeti, tedaj grmi g. dr. Triller, ki s posebno slastjo nameče v zborovalnico par laških verzov, in učinek je ta, da resne obraze delajo občinski možje — drug pa nihče. Zadnjič je „Laibacher Zeitung“ priobčila članek o domobranski vojašnici v Ljubljani. Članek grozi z rekrutacijami, oziroma premestitvijo dveh domobranskih bataljonov, ako se z dopolnilno zgradbo deželobrambne vojašnice skoro ne prične. Očividno je ta članek bil inspiriran od barona Heina, in čestita narodno napredna stranka je bila naprosena, naj to zadevo spravi v občinski svet, da se tako malo pogrmi proti obstrukciji. Dr. Triller je dejal, da je bil ta članek inspiriran iz višjih vojaških krogov in pristavil, da v času, ko se bojujemo za kadetno šolo, za namestitev kavalarije, za namestitev slovenskega polka v Ljubljani, ne smemo dražiti vojaške uprave. (Ali ste radi tega tako pogumno zamolčali afero Büchhel? Ali je resnica, kar se govori, da je župan podal Büchhelu neko častno izjavo?) Dr. Triller je predlagal, naj občinski svet precizira v tem oziru svoje stališče napram dež. odboru.

Dr. Triller je dejal, da so izpolnjeni vsi pogoji, katere je dež. zbor zahteval od občine z ozirom na zgradbo te dež. vojašnice, četudi v nekateri drugačni obliki, kakor so bile prvotne zahteve. Dotična predloga bi bila v dež. zboru sprejeta, ako bi ne bilo „klerikalne obstrukcije“. To pot je prišlo pod nož naše stolno mesto. V tem hipu, ko je to izgovoril, je dr. Triller spustil svojo jezo tudi radi stališča katol.-narodne stranke v zadevi podpore gledališču, posebno na dr. Susteršičevo izjavo, da je podpora od strani dež. gledališča nemoralna. (In ta mož si je upal govoriti k metom v Cerknici.) (Turk upije.)

Dr. Triller je še dejal, da je katol.-narodna stranka vse breme za vzdrževanje gledališča vrgla na ramena ljubljanske občine in razbremenila deželo. Mož se je seveda zaletel tudi v „Slovenca“, o katerem je dejal, da je vse hlumba, kar piše o slov. gledališču. (Op. ured.: Mi principijelno proti slov. gledališču nismo. Naše stališče je le to, da naj si gospoda zabavo ravnokotaka sama plača, kakor si jo mora kmet na deželi. Na deželi razni gledališki odri skrbé bolj za izobrazbo slovenskega ljudstva, nego to skrbí gledališče v Ljubljani, in vendar bi dež. odbor ogroženo zavrnil vsako prošnjo za podporo gledališkim predstavam na deželi. Ali Vam je sedaj jasno, g. dr. Triller?)

Končno je dr. Triller napadel obstrukcijo, češ, da zabranjuje, da bi sinovi slovenskih kmetov, ki služijo pri domobranstvu, imeli boljšo vojašnico ter je dejal, da je stališče obstrukcionistov laški pregovor: „Z zvijačo ali sleparijo se lahko živi pol leta, z obema pa še vse leto!“ Tako zna psovati dr. Triller, katerega bi se prav lahko poučilo, da bi v prihodnje malo bolj pazil na svoje besede.

In sedaj je prišlo najglavnejše, nekaj, da smo se vili smehu. Dr. Triller je z vso resnostjo zahteval, naj deželni odbor kljub vsoboto priobčeni „izjavi“ nemško-slovenske liberalne zveze, ne drži tega sklepa glede deželno-brambne vojašnice in naj se v tem oziru občinski svet obrne do dež. odbora.

Dr. Triller je nadalje predlagal, naj obč. svet naprosi dež. odbor, naj izposluje privoljenje deželnozbornih klubov večine in naj v ta namen dež. odbor izposluje posojilo. (Sprejeto.)

Tako je najprej izjava nemško-slovenske zveze liberalno gospodo samo lopnila po zobeh. Le čudimo se, kako je mogel župan Hribar podpirati tako izjavo, ki je naravnost naperjena tudi proti Ljubljani. Ali imajo res liberalni politiki Janusove obraze?

Vse gromenje dr. Trillerjevo proti katoliško-narodni obstrukciji se nam zdi jako komično. Naj prebere notico v današnjem „Slovenca“: „V pouk liberalcem“. Katoliško-narodna stranka je izjavila v deželni zbornici, da je pripravljena razpravljati o vsehljudstvu koristnih zadevah, liberalni poslanci pa

niti govoriti niso hoteli s stranko o tem, kake zadeve bi smatrala stranka kot koristne zadeve. Kaj torej gromite? Kar se pa tiče liberalne nemške izjave, ste se pa sami najbolj osmešili, da po dveh dneh že vpijete, naj se je deželni odbor ne drži. Ali menite, da je naše ljudstvo res tako malo razsodno, kakor Bolšev Pepe, da bi capljalo za takimi politiki?

Ognjegasno društvo.

Po poročilu obč. svetnika dr. Kušarja je obč. svet odobril spremenjena pravila prostovoljnega gasilnega društva. Značilen je v pravilih odstavek, da ima župan pravico, ako se mu v enem mesecu ne posreči poravnati kakega razpora v društvu, prevzeti društvo do prihodnjega obč. zbora. Tudi o razpustu društva je dodana točka, ki daje občini nad društvom trdno moč. Ako bi se končno društvo tudi razpustilo, ostane vse orodje občini. Obč. svet je dovolil gasilnemu društvu 560 kron za nove cevi. O prošnji letnega prispevka sta se župan in odsek neugodno izrazila, vendar je priporočal g. Turk, naj se dá na leto podpore gasilnemu društvu 3000 kron. Ta predlog je bil sprejet. O tej priliki je poročevalec g. Bleiweis pritoževal se, da se z rešilnim vozom v bolnico čisto pripelje ljudi, ki so pijani, ali pa, ki niso nevarno bolni. Obč. svetnik g. Turk je dejal, da je tega kriva policija, ki za take slučaje ključ rešilno postajo.

Mestne smeti.

Vožnja smeti je obč. zastop v včerajšnji seji odzval g. Andreju Vrhovcu, kateremu je poročevalec g. podžupan očital, da ni redno prišel z vozovi po smeti in da je smeti prodajal drugim osebam, namestu da bi jih vozil na določeni prostor. Obč. svetnik gg. Predovič in Turk sta opozarjala, da bode vožnja smeti potem dražja, a njuni predlog, naj se g. Vrhovec še pusti vožnja smeti, je propadel.

Razne zadeve.

Prošnji hišne posestnice Josipine Ronner za odstop prednosti hranilničnemu posojilu pred 3% drž. posojilom se je ugodilo. — Rešili so se razni proračuni za l. 1904. — Sklenilo se je napraviti hodnik na Bregu in na levi strani sv. Petra ceste (med Prečnimi ulicami in Radeckega ceste). Stroški znašajo 13.950 K. Ena tretjina plačajo ondotni hišni posestniki. — Prizival Andr. Trškana proti odstranitvi neke kolarnice je bil zavrnjen, prizivu Marije Kramar na Dolenjski cesti radi plačila komisijskih stroškov se je pa ugodilo. — Magistratu se je naročilo, naj dobi od dunajskega magistrata načrte novokonstruiranih avtomatičnih voz za smeti. — Dimnikarska dela za l. 1904 do 1906 so se oddala Lud. Striclu in Iv. Vrtovcu za dotedanje ceno 2275 K. — Glede kurjave na realki je izjavila kranjska hranilnica, da je pripravljena dati k stroškom za kurjača eno petino. Nato je obč. svet dovolil v ta namen 200 K in za napravo kemičnega ognjišča na realki 500 K.

Vendar enkrat sta se vjela agent Janex Hitti, rojen l. 1872 v Ljubljani in njegov pomočnik Ludovik Perko, rojen l. 1877. Večkrat smo že opozarjali na njihovo agentstvo „delovanje“. S-daj so ju prijeli v Novem mestu radi goljufivih kupčij s šivalnimi stroji, svetniškimi podobami, podobami z godbo in z žepnimi urami.

Aretacija. Sužinjari Mariji Hočevarjevi v Konjušnih ulicah št. 15 in delavki Mariji Vondini, stanujoči ravnokotam, je bilo v zadnjih dneh pokradeno več obleke. Policija je danes dopoludne aretirala delavčovo ženo Marijo Popdur, stanujočo v isti hiši, ker se jej je dokazalo, da je ona pokradla obleko in jo prodala pri starinarju Sirku na Sv. Jakoba nabrežju.

V deželno bolnišnico so pripeljali 66 let starega sobnega sukarja Ivana Kolarja iz Illovke št. 1. Ponoči je na poti skozi gozd se na korenini spodtaknil in padel ter si zlomil levo roko.

Božičnica I. in II. mest. slov. otroškega vrta se vrši v četrtek, dne 17. t. m., v veliki dvorani „Mestnega doma“ točno ob 4 uri popoldne. Prijatelji otrok se najljubljenejši vabijo.

Konj ušel. Včeraj popoldne ušel je iz Terpušičevega hleva na Tržaški cesti hlapcu Francu Grilcu konj, ki je dirjal po Tržaški in Rimski cesti do Igriškega trga, kjer so ga ljudje ustavili. Nesreča se ni nobena pripetila.

Okradeni Amerikanec. V Blumauerjevi gostilnici v Kolodvorskih ulicah je bilo v času od 11. do 15. t. m. „amerikanec“ Janez Tomšič iz Knežaka, ki se je na potu iz Amerike domov ustavil v Ljubljani, iz kovčega pokradenih več reči, mej temi tri srebreni verižice, vredne 72 K in ameriška ura.

Nezgoda na električni železnici. Jernej Grošelj, delavec pri Mariji Majhen v Dobu št. 59, zadel je včeraj popoldne na Starem

trgu s tovornim vozom v električni voz in ubil šipo.

V Ameriko. Včeraj odpeljalo se je z južnega kolodvora 22 oseb v Ameriko.

Tatvina v gostilni „pri solncu“. Florijan Lamper, mizar in posestnik v Radečah, pil je včeraj popoldne v gostilni „pri solncu“ na Francovem nabrežju. Med tem časom izginila mu je iz žepa denarnica, v kateri je imel 40 kron. Sum se je stavil proti natakariči Evi Skribuli, ko je sedela nekaj časa poleg njega in ker ta ni šla iz hiše, so iskali denarnico po hiši. Našli so jo v zaboji za pepel na hodniku, toda v denarnici je bilo le 20 kron, drugih 20 kron niso našli. Natakaričo Skribulo je policija zaprla in izročila sodniji.

Volitve v volilno komisijo za osebno dohodnino. V Ljubljani se je sestavil neki „Narodni volilni odbor“, ki priporoča gospodom upravičencem za dne 22. t. m. vršečo se volitve volilne komisije za osebno dohodnino naslednjo kandidatno listino: za prvo volilno skupino, ki voli od 9. do 10. ure dopoldne jednega namestnika: Vaso Petričič, posestnik, trgovec, predsednik mestne hranilnice ljubljanske itd. Za drugo volilno skupino, ki voli od 10. do 12. ure dopoldne jednega udeleženca: Josip Lavrenčič, blagajnik mestnega užitninskega zakupa. Za tretjo volilno skupino, ki voli od 10. do 12. ure dva udeleženca in dva namestnika kot udeleženca: Ivan Sušnik, stolni kanonik; Josip Turk, posestnik in občinski svetnik; kot namestnika: Ivan Belič, posestnik in gostilničar; Ivan Plantan, c. kr. notar, državni poslanec.

Dopolnilne volitve v cenilne komisije za priredbo dšebne dohodnine na Kranjskem bodo 1. v Ljubljani, Mestni dom, 21. in 22. decembra; 2. v Postojni, (pisarna davčnega nadzornika) 28. decembra; 3. v Kočevju (pisarna davčnega nadzornika) 21. in 23. dec; 4. v Krškem (pisarna davčnega nadzornika) 28. in 29. decembra; 5. v Kranju (pisarna davčnega nadzornika) 21. decembra; 6. za ljubljansko okolico (pisarna davčnega nadzornika) 11. in 12. januarja; 7. v Litiji (pisarna davčnega nadzornika) 18. decembra; 8. v Logatcu (pisarna davčnega nadzornika) 29. in 30. decembra; 9. v Radovljici (pisarna davčnega nadzornika) 22. in 23. dec; 10. v Rudolfovem (pisarna davčnega nadzornika) 28. in 29. decembra; 11. v Kamniku (v pisarni davčnega nadzornika) 16. decembra; 12. v Črnomlju (pisarna davčnega nadzornika) 17. 18. in 19. decembra.

Književnost in umetnost.

* Slovensko gledališče. Danes ob pol 1. pop. se je pripetjalo gđf. Vela Nigriova iz Belegrada v Ljubljano ter bila na kolodvoru sprejeta. V petek nastopi v ulogi Magde v „Domu“, v nedeljo v ulogi Katarine v „Madame sans Gêne“. Za gostovanje vlada med občinstvom že danes največje zanimanje. — Včeraj je igra „Pot okoli zemlje v 80. dne“ zopet napolnila gledališče. Krasne scenerije, bogate dekoracije in točna igra nekaterih igralcev so pripomogli, da je občinstvo bilo jako zadovoljno. Igra vabi vsled svojega dekorativnega bleśa v gledališče ljudi, kateri na vadno ne obiskujejo gledališča. Izvestno bo igra doživela še mnogo predstav na slovenskem odru.

* Primerno darilo za božič. Krištof Šmid XIII. snopič bode izšel v nekaj dnevih v knjigarni J. Krajec nasl. v Novem mestu. Poslovenil Fr. Salezlj. Vsebina mu je Sveti večer, torej jako primerno darilo otrokom za Božič. Cena brošir. snopiču 60 v., trdo vezanemu 80 v., po pošti 10 v. več.

Razne stvari.

Tragična dogodbica. Pred dvajsetimi leti umaknil se je vojaškemu naboru takrat 21letni fant Jakob Jeraj iz Berv in odšel v Brazilijo. Tam se je oženil z neko Hrvatino in si po trudopolnem delu in stradanju nekoliko prihranil ter se letos z družino vrnil v svojo domovino, kjer je materino posestvo prevzel in mislil srečno živeti. A kako se je varal! Zglasivši se pri vojaški oblasti, zanašajoč se, da bode z malo kaznijo vse poravnano, pa o, groza! pridržali so ga v zaporu in končno uvrstili za štiri leta v stalno armado, k tržaškemu polku. Tam se je z žalostnim srcem in solznimi očmi „muštrat učil“ in je premišljeval, kako bi jo zopet v Brazil odkuril. Nekega dne pobegne torej peš proti Vidmu, a na meji

so ga zasačili in odgnali k polku v Trst, kjer šaka kot begun na kazen. Ko je mati te zvedela, zadela jo je srčna kap in se je mrtva zgrudila.

Novice iz Amerike. Pleša ga je izdala. V New Yorku so prijeli Roberta Cowella, ki je v Wallisu defraudiral 12.000 funtov šterlingov. Defraudanta je izdala detektivom njegova velika pleša. — Osemnajst ljudi umoril. Kerol Kruger, kateri je zaprt v Greenburgu, je priznal, da je umoril 18 ljudi. — Prine srečah na ameriških železnicah je bilo lani mrtvih 3553 oseb in 45.997 ranjenih. — Milijon hrušk imajo spravljanih v nekem skladišču v Čikagi. — Trust za jeklo je v Pittsburgu znižal plačo delavcem od 10 do 35 odstotkov. — V vspenjači ubit je bil v Elyriz Colo naš rojak Franc Milavec iz Topola pri Logatcu. — 54 milijonov zapustil je umrli železniški magnat Collis P. Huntington. Pretekli mesec je bilo razdeljeno premoženje njegovim dedičem. — Mc Kinleyu postavijo spomenik v Bufflo. — Skala ubila je v rudniku v Mohavku Mich. našega rojaka Ivana Molo. Doma je iz poljanske doline, župnije pri Črnomlju. — Sedem tisoč delavcev odslovili. Čkaška International Harvester Co., katera izdeluje poljedelske stroje, je sklenila, od svojih 19.000 delavcev 7.000 odsloviti. — Mafia v New Orleansu. Neznani Italijani so izvalili uglednega tovarnarja makaronijev, Giuseppea Impozata, iz njegovega stanovanja in ga umorili. Njegovo truplo, ki je z ranami pokrito, so našli zunaj mesta. — Plačo znižali za 10 odstotkov so v Novi Angliji 32.000 predilecem. V Ameriko prihajajo za delavstva zelo alabi časi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesarjev pogovor z dr. Šusteršičem.

Dunaj, 16. decem. Pri današnjem vsprejemu delegacij je cesar navedel tudi dr. Šusteršiča. Pogovor cesarjev z dr. Šusteršičem je bil zelo pomenljiv. Cesar je omenil napram dr. Šusteršiču, da je bilo v kranjskem deželnem zboru zelo viharo. Dr. Šusteršič: „Da, žalibog, Veličanstvo. Ne veseli nas, da moramo tak boj voditi, toda mi ga vodimo v patrijotičnem duhu pod geslom „Vse za vero, dom, cesarja!“ Cesar: „Vi se pač preveč mej seboj prepirate in tako potem v deželnem zboru ne pride do miru, kar je vendar škoda“. Dr. Šusteršič: „Veličanstvo, glavni vzrok je zadrževanje deželne vlade, katera nas je prisilila k takemu radikalnemu stališču“. Cesar: „Deželna vlada Vam vendar ničesar ne stori“. Dr. Šusteršič: „Dež. vlada se je, žalibog, podala za eksekutivni organ takozvane večine deželnega zbora, katera reprezentuje malo manjšino dežele. Tako je velika večina dežele polagoma prišla v radikalno opozicijsko stališče. Boli nas voditi boj v tako radikalnih oblikah, ali mi smo že pred leti svarili. Jaz sem pred več kot tremi leti že naprej rekel, da bo tako prišlo, ako se razmere ne spremenijo. Razmere se žal niso spremenile in tako je prišlo do sedanje situacije“.

Dunaj, 16. dec. Iz današnjega pogovora med vladarjem z dr. Šusteršičem se jasno vidi, da so izvestni krogi cesarja napačno informirali, ker je menil, da se gre na Kranjskem le za navaden malenkosten prepir. Merodajni krogi so imeli pač svoj vzrok, da so cesarja tako informirali. Po pogovoru z dr. Šusteršičem je dobilo Njega Veličanstvo pravo sliko o razmerah na Kranjskem. (Op. ured.: Slovensko ljudstvo na Kranjskem bo izvestno hvaležno dr. Šusteršiču za njegove moške besede, katere je govoril vladarju.)

Dunaj, 16. dec. Cesar se je v svojem odgovoru na udanostni nagovor predsednika pri današnjem slovesnem vsprejemu delegacij spominjal najprej smrti sv. očeta Leona XIII., na katero ga vzvišeno osebo je ves katoliški svet gledal s spoštovanjem in občudovanjem, ter je nadaljeval: Zunanji položaj države je tudi od zadnjega sestanka delegacij razveseljiv. Lani se je obnovila trozveza, in s tem je čvrsta podlaga naše politike, ki jo hočemo na vsak način vzdržati, na novo za bodočnost zagotovljena. Sporazumljenje z rusko državo glede dogodkov na Balkanu bo moja vlada neprestano gojila in podpirala mirno rešitev tam pojavljajočih se vprašanj. Z makedonsko ustajo je nastala za sporazumno akcijo obeh držav važna in težka naloga za vzdržanje miru, za ohranitev prejšnjega stanja in reda. Na vseh poljih delavni in s krepko podporo ostalih veledržav monarhija in Rusija brez vsakih sebičnih namenov gledata samo na mirovno delo, ki je v interesu vse Evrope in se skupno trudita na eni strani, da pomagata Turčiji pri izpeljavanju potrebnih določb za zboljšanje položaja svojih krščanskih podložnikov in na drugi strani, da odvrneta kneževino Bolgarijo od pospeševanja vstaje. Zapupne zveze, ki se jih trudi moja vlada v tem oziru kakor tudi v vseh ostalih vprašanjih napram drugim državam z vspehom ohraniti, so imele, zlasti letos, razveseljiv vspeh tudi vsled osebnega občevanja, k čemur so mi nudili zaželjeno priložnost obiski mojega draga zaveznika, nemškega cesarja, ruskega carja in angleškega kralja. V Srbiji je vsled zločina, ki mora napolniti z grozo vsakega omikanega človeka, prišla druga dinastija do vlade, in upati je, da bo ta dežela pod svojim novim vladarjem moralno prerajena in da gre boljši bodočnosti nasproti. Moja vojna uprava vzdržuje svoje zahteve v mejah lanske dovolitve. Sklep vprašanja gledé brzostrelnih vojnihi topov se izvrši vsak čas, in se zdi zato potrebno, da se začne z izdelovanjem drugega leta, za kar želi vojna uprava denarnih sredstev. Večje zahteve vojne mornarice so namenjene, kot lani, za pomnožitev osebja in stavbe ladij. — Trajni prosvetni napredek in razvoj zasadenih dežel tudi v tem letu ni bil prekinjen, in četudi sta imeli deloma slabo letino, bosta Bosna in Hercegovina vendar svoje upravne stroške tudi v bodočem letu sami poravnali. Računam na razsodnost in patrijotično marljivost, ki ju boste posvetili izvršitvi svoje naloge, in vas najsrčneje pozdravljam.

Dunaj, 16. decembra. Pri današnjem vsprejemu delegacij je cesar jako obširno govoril s češkimi delegati. S poslancem Pražakom je govoril o spravi akciji na Moravskem in o razmerah v parlamentu. Pražak je cesarju odgovoril, da so bili Čehi prisiljeni k obstrukciji. Vlada je pred Nemci kapitulirala in za to je Čehom obstrukcija parlamentarno orožje. Napram poslancu Kafkanu je dejal cesar, da morajo biti Čehi pametni, ako se hoče ustvariti v Avstriji narodnostni mir. Posebno se je opazilo daljši pogovor cesarjev z dr. Kramarom. Kramar je cesarju dejal, da je napačno informiran in da Čehi brez češke univerze ne vstavijo obstrukcije. Napram Čehu prof. Fiedlerju je govoril cesar o prenapolnjenju univerz. Fiedler: „Tem bolj je torej obžalovati, da imajo Čehi samo eno vseučilišče.“ Cesar: „To se mora spremeniti.“ S poslancem Stransky-

jem je cesar tudi govoril o spravi akciji na Moravskem. Stransky: „Brez češke univerze na Moravskem je ničeva pravna akcija.“

Dunaj, 16. dec. Jutri dopoldne se zbero delegati nemške ljudske stranke, da se dogovore o svojem stališču napram proračunskemu provizoriju v delegaciji. „Grazer Tagblatt“ pravi, da bodo nemški nacionalci glasovali proti.

Kranj, 16. decembra. Protestiramo proti temu, da je poslanec Pirc omaževal narodni Kranj in svoje ime podpisal pod famozno izjavo, katero so skovali Nemci, ki hočejo gospodariti v deželi. Skandal, da hoče upravo dežele za 5 odstotkov Nemcev imeti v rokah 11 mož, za 95 odstotkov Slovencev pa le 9. Proč z nemškutarijo!

Narodni Kranjci.

Mengeš-Jarše, 16. decembra. Gospa Marija Majdičeva, veleposestnikova soproga, je danes popoldne v Jaršah umrla. Pogreb bo v petek.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji sračni tlak 736.0 mm

	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Veterevi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
15	8 ura več.	732.8	1.4	brezvevtr.	obl.	
16	7. jutro 2 popol.	732.4 732.3	1.1 2.8	sl. jzah. sl. jug	dež	11.4

Srednja včerašnja temperatura 2.4°, normale — 1.6°.

Dunajska borza

dné 15. decembra.

Skupni državni dolg v notah	100.75
Skupni državni dolg v srebru	100.60
Avstrijska zlata renta 4%	120.70
Avstrijska krona renta 4%	100.80
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	98.05
Ogrska zlata renta 4%	119.—
Ogrska krona renta 4%	99.05
Ogrska inv. renta 3 1/2%	91.25
Avstro-ogrske bančne delnice	16.19
Kreditne delnice	685.25
London vista	23.45
Nemski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.15
20 mark	23.43
20 frankov	19.05

Mejnarodna panorama

Pogačarjev trg.

Ta teden

Velika povodenj

po
Zgornjem Koroškem
v septembru 1903.

Vabilo

na

izvanredni občni zbor

Hranilnice in posojilnice

v Metliki,

registr. zadruge z neomejeno zavezo,
koji se vrši

v nedeljo, dné 27. decembra 1903

ob pol 9. uri dopoldan

== v lastnih prostorih. ==

Dnevni red: 1670 1-1

1. Prememba pravil.

2. S'udajnosti.

Načelstvo.

Dva učenca išče

tovarna koč

Josip Steyer,

== Ljutomer, Štajarsko. ==

Ponudbe naj se pošljejo direktno na
tvorke. 1669 2-1

Naročajte izborne ljubljansko delniško pivo

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodna ulice 4.

Angeljnovi milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-77

S

sta najbolj koristni
štedilni mili
za hišno rabo.

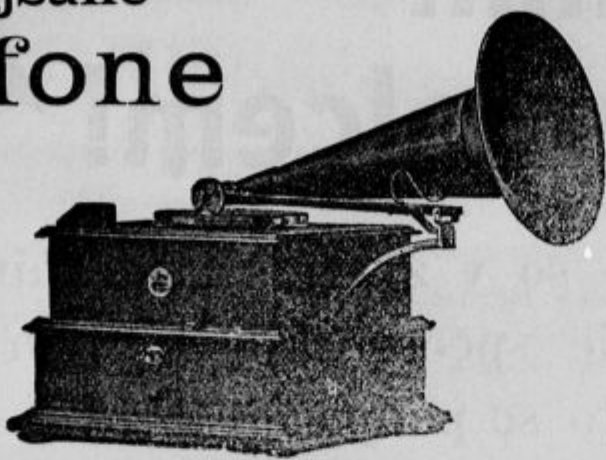
Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann
izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

Nove zboljšane gramofone

z glasovno-, ročno- in varstven-
marico, zelo priljubljeno med
duhovščino, po društvih in med
zasebniki.

Gramofon
avtomate
za gostilne zelo pridobitne
prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogo, najnovejše plošče, katere zamenjujem za stare.
Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.

1079 10-34

Rudolf Weber, urar
v Ljubljani, stari trg 16.

Primerna darila!

Kakor:

1658 6-2

drsalke, tičnike, mesorez-
nice, različne svečnike in
kasete, posode za premog
in predpečnike, samovare
in brzovrelce, sploh kom-
pletne kuhinjske oprave

se dobivajo najcenejše pri

Karol Kavšek-a naslednikov

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10.

Na najvišje povelje Njeg. e. in kr. apost. Veličanstva.

XXIII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito
dopuščena, vsebuje **19.382 dobitkov v gotovini**

v skupnem znesku 512.880 kron.

1446 (10-10)

Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši neprekinjeno dne 17. decembra 1903. — Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v
loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železn. uradih, v menjalnicah itd.;
igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od e. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

Božič!

Najprimernejše darilo za gospodinjstvo je
slovito znani 1643 9-7

Pfaff-ov šivalni stroj,

ki ustreza vsem zahtevam in je zelo prikladen za
umetno vezenje.

Zaloga pri **F. Tschinklu**, Sodnijske ulice 4.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo
za notranje in zunanje bolezni.

Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih
na želodcu, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpra-
vijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo
prebavo, čistijo kri in čreva.

Delujejo izborni proti hripavosti in prehlajenju.
Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in šči-
panje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na
maternici in modromu ter raditega ne bi smele manj-
kati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Naročuje se edino in točno le pod naslovom: **Mestna lekarna, Zagreb, Gornji
grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka.**

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
— Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na pošto:

1 ducat (12 stekl.) . . . 4 K	5 ducatov (60 stekl.) . . . 17 K
3 ducati (36 ") . . . 11 "	10 ducatov (120 ") . . . 32 "

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 36.

Ustanovljena leta 1860.

1553 10-6

Zdravje je največje bogastvo!

!! Potniki v Ameriko !!

CUNARD LINE

prevažata potnike naravnost

1552 9-6

iz Trsta v Novi York

z brzim parobrodom „AURANIA“ s 1200 mesti III. razreda in s 300 salonskimi mesti
II. razreda s kabinami in z brzim parobrodom „CARPATHIA“ s 2000 mesti III. raz-
reda in s 400 salonskimi mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, iz Trsta v Novi York
hrano, s vinom in vso postrežbo
III. razred za osebo 180 K.

Odhod iz Trsta:

„CARPATHIA“ 15. decembra 1903 „CARPATHIA“ 2. februarja 1904
„AURANIA“ 29. decembra 1903 „AURANIA“ 16. februarja 1904

Natančnejša pojasnila, vozne bilete, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške
postaje iz Novi Yorka v notranja mesta Združenih držav Severne Amerike daje in preskrbuje

== Avstrijski domači glavni zastop ==

Schröder & Comp. - Trst

Via Carlo Ghenga št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: SCHRODERCO — TRST.

Potniki naj se zgledajo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne bilete!

Kravate

**Pentlje,
Regatte,
Ščiti za**

ovratnike (Kragenschoner).

Najnovejše!

**Najnižje tovar-
niške cene!**

priporoča 1599 4-3

KAROL RECKNAGEL, Mestni trg 24.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 273

Cenjenim svojim odjemalcem!

Splošne gospodarske razmere so v zvezi s krajevnimi okoliščinami povzročile, da se je stanje specerijskih trgovin tekom časa znatno poslabšalo. Z ozirom na to so podpisani trgovci sklenili, da odslej

ustavijo popolnoma običajna novoletna in velikonočna darila

cenjenim svojim odjemalcem, zato pa bodo primerno svoto darovali za dobrodelne namene.

Vsak trgovec se je zavezal z besedo in tudi položil visoko jamščino, da se bo strogo držal tega sklepa.

To naznanjamo cenjenim svojim odjemalcem v blagohotno uvaževanje.

V Ljubljani, 15. decembra 1903.

Ljubljana:

F. Babič, Jos. Bahovec, Iv. Bahovec, I. Bizjak, Fr. Brajar, V. Cantoni, L. Češnovar, I. Dolinar, I. Fajkar, I. Fridrich, F. Grošelj, H. Hieng, C. C. Holzer, Iv. Jebačin, Jos. Jebačin, A. Ječminek, M. Jémec, L. Jeran, A. Jerančič, A. Ješe, M. Kastner, E. Kavčič, M. Kavčič, A. Klun, A. Korbar, A. Kordin, A. Krisper, A. Kregar, P. Lassnik, M. Lehnert, A. Lilleg, I. Lončar, I. Marenče, T. Medic, I. Medved, I. Mehle, T. Mencinger, I. Mole, I. Murnik, M. Ojstrič, I. Perdan, K. Planinšek, M. Podvornih, J. C. Praunseiss, M. Semraje, M. Soklič, M. E. Supan, V. Schiffer, O. Schmidt, J. Skoflitzh, M. Spreitzer, A. Stacul, A. Steiner, F. Strkovič, J. Stritar, F. Stupica, A. Sarabon, P. Sterk, F. Terdina, I. Tome, I. Tonich, A. Verbove, A. Zorman, A. Zorc.

Zgornja in Spodnja Šiška:

M. Bergant, M. Bitenc, M. Deu, I. Glavič, M. Komotar, M. Kotar, I. Kreuzer, M. Lavrenčič, I. Maurer, I. Povše, M. Škander, A. Tonich, T. Tušar, I. Vodnik, V. Winkelhofer, I. Zorman.

Glince in Vič:

F. Javornik, M. Jereb, A. Marn, A. Novak, I. Pirnat, I. Robežnik, I. Traun, M. Vijol.

Štefanja vas in Vodmat:

A. Gerjol, I. Jebačin, F. Lisjak, A. Pečar, I. Oražem, A. Sušnik, I. Zorič.

Ježica, Mala vas in Stožice:

A. Aubel, M. Snoj, I. Smerke.

1668 3-1